ХАСБАНКНЫ ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ХАРААТ БУС ГИШҮҮНИЙ ТАЙЛАН

Стюарт Холл
2024 оны 3 дугаар улирал

МЭДЭГДЭЛ

ХасБанкны Төлөөлөн удирдах зөвлөл (“**ТУЗ**”)-ийн Хараат бус гишүүн **Стюарт Холл** миний бие: (i) Компанийн тухай хууль (“**КтХ**”), Банкны тухай хууль (“**БтХ**”); (ii) Монголбанкны холбогдох журмууд болох “Банкны зохистой засаглалын зарчмын хэрэгжилтийн хяналт шалгалтын журам” (“**Засаглалын хяналт шалгалтын журам**”), “Банкны Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн Хараат бус гишүүнийг нэр дэвшүүлэх, томилох, чөлөөлөх журам” (“**Хараат бус гишүүний журам**”); (iii) ХасБанкны Дүрэм болон бусад холбогдох засаглалын бодлого, зарчмын дагуу энэхүү Хараат бус гишүүний тайлан (“**Тайлан**”)-г бэлтгэсэн болно.

Тайлан нь дараах хугацааг хамарна: 2024 оны 3 дугаар улирал (“**Тайлант хугацаа**”).

1.ОРОЛЦООНЫ ТАЙЛАГНАЛ

(Хараат бус гишүүний журмын 5 дугаар зүйлийн 5.2.1 болон 5.2.2 дахь заалт)

Тайлант хугацаанд Хүснэгт 1-т заасан дараах хурлуудад оролцож ажиллалаа.

Тайлант хугацаан дахь ТУЗ болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Хороодын хурлууд *Хүснэгт 1*

Хурлууд	Оролцсон байдал	Огноо
ТУЗ-ийн хурал	Хараат бус гишүүнээр	• 2024 оны 7 дугаар сарын 08-16 • 2024 оны 8 дугаар сарын 21 • 2024 оны 8 дугаар сарын 28- 9 дүгээр сарын 9 • 2024 оны 9 дүгээр сарын 4-9 • 2024 оны 9 дүгээр сарын 5-11 • 2024 оны 9 дүгээр сарын 30
ТУЗ-ийн дэргэдэх Аудитын хорооны хурал (“**АХ**”)	Хорооны гишүүнээр	• 2024 оны 8 дугаар сарын 21 • 2024 оны 9 дүгээр сарын 30
ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хорооны хурал (“**ЭУХ**”), цахим санал хураалт	Хорооны гишүүнээр	• 2024 оны 8 дугаар сарын 21 • 2024 оны 9 дүгээр сарын 5-11цахим санал хураалт
ТУЗ-ийн дэргэдэх Засаглал, нэр дэвшүүлэх, цалин урамшуулын хорооны хурал (“**ЗНДЦУХ**”)	Хорооны гишүүнээр	• 2024 оны 8 дугаар сарын 21

1.1 ТУЗ-ИЙН ХУРЛУУД

1.1.1 **ТУЗ-ийн ээлжит хурал** 2024 оны 8 дугаар сарын 21-ний өдөр дараах асуудлуудыг хэлэлцэж, хуралдав. Үүнд:

1. Хурлаар хэлэлцэх асуудлыг батлах
2. ТУЗ-ийн өмнөх хурлаас гарсан шийдвэр, зөвлөмжийн дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ
3. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын тайлан:

    Засаглал, нэр дэвшүүлэх, цалин урамшууллын хороо (ЗНДЦУХ)

Аудитын хороо (АХ)
Эрсдэлийн удирдлагын хороо (ЭУХ)

4. Удирдлагын тайлан: (2024 оны 7 дугаар сарын байдлаар)
   Сонгууль болон улс төрийн байдлын мэдээлэл
   Үйл ажиллагааны явцын мэдээлэл
   Эдийн засаг, банкны салбарын явцын мэдээлэл
   Бизнесийн чиглэлийн гүйцэтгэл
   Санхүүгийн үзүүлэлтүүд
5. Монголын хөрөнгийн зах зээл: өнөөгийн байдал, ирээдүйн боломж, сорилт болон ХасБанкинд үзүүлэх нөлөө
6. Хувьцааг эргүүлэн худалдаж авах хөтөлбөр
7. ТэнГэр Санхүүгийн Нэгдэл ХХК-ийг ХасБанкинд нэгтгэх ажиллагааны хүрээнд авч хэрэгжүүлэх дараагийн алхмуудын явцын мэдээлэл
8. Стратегийн хэлэлцүүлэг: [redacted]
9. Мэдээллийн технологи, цахим шилжилтийн явцын мэдээлэл
10. Бусад

Хурлын дээрх шийдвэрүүдийг дэмжсэн бөгөөд зөрүүтэй байр суурь байгаагүй.

1.1.2 ТУЗ-ийн ээлжит бус хурал

- Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн ээлжит бус хурал 2024 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдөр хуралдаж, хурлаар дараах асуудлыг хэлэлцэв:

1. Хурлаар хэлэлцэх асуудлыг батлах
2. ХасБанкны 2024 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаар гаргасан хагас жилийн санхүүгийн тайланг батлах тухай
3. Бусад

Хурлын дээрх шийдвэрүүдийг дэмжсэн бөгөөд зөрүүтэй байр суурь байгаагүй.

- Хүснэгт 2-т заасан дараах ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хуралд оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хурлууд *Хүснэгт 2*

Хурал	Санал хураалт	Огноо
ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хурал	1. а) ХасБанкны Хагас жилийн ногдол ашиг хуваарилах эсэх б) Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурал (“**ХЭЭБХ**”)-ыг эчнээ санал хураалтын хэлбэрээр, цахимаар зохион байгуулах тухай 2. Тэтгэврийн нэрийн дансны ерөнхий журмыг Ажилтны урт хугацаат хуримтлалын хөтөлбөрийн ерөнхий журам нэртэйгээр шинэчлэн батлах тухай	2024 оны 7 дугаар сарын 8-16
ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хурал	1. ХасБанк ХК-ийн ТУЗ-ийн 2025 оны хурлын хуваарийг батлах тухай	2024 оны 8 дугаар сарын 28- 9 дүгээр сарын 9

ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хурал	1. ХасБанк ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурал (“**ХЭЭБХ**”)-ын үр дүнг хүлээн зөвшөөрч, батлах тухай	2024 оны 9 дүгээр сарын 4-9
ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хурал	1. ХасБанкны эрх бүхий албан тушаалтанд олгох зээл (зээлийн карт сунгах) хэлцэл (“**Холбогдох этгээдийн бөгөөд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл**”)	2024 оны 9 дүгээр сарын 5-11

Хурлын дээрх шийдвэрүүдийг дэмжсэн бөгөөд зөрүүтэй байр суурь байгаагүй.

1.2 ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ АУДИТЫН ХОРООНЫ ХУРАЛ (“АХ”)

Хүснэгт 3-т заасан дараах **АХ-ны хуралд** оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь АХ-ны хурлууд *Хүснэгт 3*

Огноо	Хэлэлцсэн асуудал
2024 оны 8 дугаар сарын 21	1. Хурлаар хэлэлцэх асуудлыг батлах 2. Чанарын хөндлөнгийн үнэлгээ/дутагдлын үнэлгээ хийх үйлчилгээг Дотоод аудиторуудын институтаар хийлгэх санал 3. Аудитын тайлан 3.1 Аудитын явцын тайлан 2024 оны 2-р улирлын байдлаар 3.2 2024 оны аудитын спринт тайлан- Цикл 3, 4 А. Зээлийн эх үүсвэрийн аудит (Улаанбаатар дахь салбарууд) Б. Мэдээллийн технологи- Тасралтгүй байдлын удирдлага 3.3 Газар дээрх аудитын тайлан 4. Аудитын зөвлөмжийн дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ 5. Банкны холбогдох этгээдүүдийн улирлын тайлан (МонголБанкны журам) 6. Бусад
2024 оны 9 дүгээр сарын 30	1. Хурлаар хэлэлцэх асуудлыг батлах 2. Эрнст энд Янг Монголия Аудит ХХК-ийн хийсэн хагас жилийн тайлан 3. Бусад

Хурлын дээрх шийдвэрүүдийг дэмжсэн бөгөөд зөрүүтэй байр суурь байгаагүй.

1.3 ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ХОРООНЫ ХУРАЛ (“ЭУХ”)

Хүснэгт 4-т заасан дараах **ЭУХ-ны хуралд** оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь ЭУХ-ны хурлууд *Хүснэгт 4*

Огноо	Хэлэлцсэн асуудал
2024 оны 8 дугаар сарын 21	1. Хурлаар хэлэлцэх асуудлыг батлах 2. ХасБанкны эрсдэлийн тайлан 2024 оны 7 дугаар сарын байдлаар 3. Кибер аюулгүй байдлын тайлан (2024 оны 7 дугаар сарын байдлаар) 4. Хянан нийцүүлэлтийн явцын мэдээ/тайлан (2024 оны 7 дугаар сарын байдлаар)

	5. 2024 оны 2 дугаар улиралд хийсэн холбогдох этгээдийн болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батламжлах 6. Бусад
2024 оны 9 дүгээр сарын 5-11	1. ХасБанкны эрх бүхий албан тушаалтанд олгох зээл (зээлийн карт сунгах) хэлцэл (“**Холбогдох этгээдийн бөгөөд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл**”)

Хурлын дээрх шийдвэрүүдийг дэмжсэн бөгөөд зөрүүтэй байр суурь байгаагүй.

1.4 ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ЗАСАГЛАЛ, НЭР ДЭВШҮҮЛЭХ, ЦАЛИН УРАМШУУЛЫН ХОРООНЫ ХУРАЛ (“ЗНДЦУХ”)

Хүснэгт 5-т заасан дараах **ЗНДЦУХ-ны хуралд** оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь ЗНДЦУХ-ны хурлууд

Хүснэгт 5

Огноо	Хэлэлцсэн асуудал
2024 оны 8 дугаар сарын 21	1. Хурлаар хэлэлцэх асуудлыг батлах 2. Гүйцэтгэх удирдлагын залгамж халааг бэлдэх бодлого (Санхүүгийн зохицуулах хорооноос баталсан Компанийн Засаглалын Кодексийн дагуу) 3. Монголбанкны компанийн зохистой засаглалын жилийн үнэлгээний тухай 4. Бусад

Хурлын дээрх шийдвэрүүдийг дэмжсэн бөгөөд зөрүүтэй байр суурь байгаагүй.

1.5 ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭЭЛЖИТ БУС ХУРАЛ (“ХЭЭБХ”) 2024 ОНЫ 7 ДУГААР САРЫН 25- 9 ДҮГЭЭР САРЫН 04, ЭЧНЭЭ САНАЛ ХУРААЛТЫН ХЭЛБЭРЭЭР ЦАХИМААР

ХЭЭБХ эчнээ санал хураалтын хэлбэрээр цахимаар зохион байгуулагдсан тул ТУЗ-ийн гишүүд оролцох шаардлагагүй байсан.

2. СОНИРХЛЫН ЗӨРЧИЛТЭЙ ХЭЛЦЭЛ БА ИХ ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭЛЦЛИЙН ТАЙЛАН

(БтХ-ийн 33 дугаар зүйлийн 33.5 дахь хэсэг болон Хараат бус гишүүний журмын 5 дугаар зүйлийн 5.2.3 дахь заалт)

БтХ-ийн 33 дугаар зүйлийн 33.5 дахь хэсэгт Банкны ТУЗ-ийн Хараат бус гишүүн нь сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батлахад заавал оролцож, санал өгнө гэж заасан.

Тайлант хугацаанд, ТУЗ-ийн хурлаар 2024 оны 9 дүгээр сарын 11-ний өдөр **1** (нэг) сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг баталсан. Миний бие энэхүү хэлцэлд оролцож, саналаа өгч ажилласан.

ТУЗ-ийн гишүүдээс сонирхлын зөрчилтэй гишүүн байсан тохиолдолд тухайн гишүүн нь хурлын эхэнд ашиг сонирхлын зөрчилтэй гэдгээ мэдэгдэж, хэлэлцсэн асуудалд санал өгөөгүй болохыг тэмдэглэж байна.

3. ЗАСАГЛАЛЫН ТАЙЛАН

(КтХ-ийн 79 дүгээр зүйлийн 79.3 дахь хэсэг, Хараат бус гишүүний журмын 5 дугаар зүйлийн 5.2.4 дахь заалт болон Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3 дугаар зүйлийн 3.5 дахь хэсэг)

Дээр дурдсан хууль тогтоомжоор Хараат бус гишүүн нь Банкны оролцогч талууд, түүний дотор Хувьцаа эзэмшигч, харилцагч, хадгаламж эзэмшигч болон банкны ажилтны эрх ашгийг хамгаалах үүднээс ТУЗ, Гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагаа, гаргасан бодлого, шийдвэр нь Банкны эрх ашиг, сонирхолд нийцсэн эсэх, мөн үйл ажиллагаа нь хууль тогтоомж дүрэм журамд нийцсэн эсэхэд хяналт тавих эрхтэй.

Банкны засаглалыг дүгнэхэд:

КтХ-ийн 79 дүгээр зүйлийн 79.3 дахь хэсэгт заасан арга хэмжээ	
КтХ 79.3.1 болон Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.5 **(БАНКНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ДҮРЭМ, ЖУРМЫН НИЙЦЭЛ)**	ХасБанк нь засаглалын сайн стандартыг хэрэгжүүлж байна. Банк нь Компанийн тухай хуулийн 79.3.1, Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.5 дахь заалттай бүрэн нийцэж ажиллаж байна. Эдгээр хууль, журмыг зөрчсөн аливаа зөрчил ажиглагдаагүй болно.
КтХ 79.3.2 **(БАНКНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ИЛ ТОД БАЙДАЛ)**	ХасБанк нь засаглалын сайн стандартыг хэрэгжүүлж байна. Банк нь Компанийн тухай хуулийн 79.3.2 дахь заалттай бүрэн нийцэж ажиллаж байна. Энэхүү хуулийг зөрчсөн аливаа зөрчил ажиглагдаагүй болно.
КтХ 79.3.3 **(ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙГ МЭДЭЭЛЛЭЭР ХАНГАХ)**	ХЭЭБХ эчнээ санал хураалтын хэлбэрээр цахимаар 2024 оны 7 дугаар сарын 25-ны өдрөөс 9 дүгээр сарын 4-ний өдрийн хооронд зохион байгуулагдсан.
Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.1 **(ТУЗ, ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ГАРГАСАН ШИЙДВЭР НЬ БАНКНЫ ЭРХ АШИГТ НИЙЦСЭН ЭСЭХ)**	ХасБанк нь засаглалын сайн стандартыг хэрэгжүүлж байна. Банк нь Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.1 дэх заалтад бүрэн нийцэж ажиллаж байна. ХасБанкны ТУЗ болон удирдлагын багийн гаргасан бүх шийдвэр нь банкны эрх ашигт нийцэж байна. Ямар нэгэн зөрчил ажиглагдаагүй болно.

Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.2 **(ТУЗ, ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА НЬ ХУУЛЬ ТОГТООМЖИД НИЙЦСЭН ЭСЭХ)**	ХасБанк нь засаглалын сайн стандартыг хэрэгжүүлж байна. Банк нь Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.2 дох заалттай бүрэн нийцэж ажиллаж байна. ТУЗ болон удирдлагын баг хууль тогтоомжтой нийцэж ажиллаж байна. Энэхүү журмыг зөрчсөн аливаа зөрчил ажиглагдаагүй болно.
Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.3 **(БАНКНЫ ХАРИЛЦАГЧ, ХАДГАЛАМЖ ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ АШГИЙГ ХАМГААЛАХ)**	ХасБанк нь засаглалын сайн стандартыг хэрэгжүүлж байна. Банк нь Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.3 дахь заалттай бүрэн нийцэж ажиллаж байна. Мөн харилцагч, хадгаламж эзэмшигчдийн эрх ашгийг хамгаалах нарийн бодлогыг баримталж ажилладаг. Энэхүү журмыг зөрчсөн аливаа зөрчил ажиглагдаагүй болно.
Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.6 **(МОНГОЛБАНКИНД ЗӨРЧИЛ МЭДЭЭЛЭХ)**	ХасБанк нь засаглалын сайн стандартыг хэрэгжүүлж байна. Банк нь Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.6 дахь заалттай бүрэн нийцэж ажиллаж байна. Ямар нэгэн зөрчил ажиглагдаагүй болно.

4. БУСАД

Миний бие ХасБанкны ТУЗ-д хараат бус гишүүнээр ажиллаад илүү удахын хэрээр ХасБанкны ТУЗ болон удирдлагын багийн мэргэжлийн байдал нь надад улам л сэтгэгдэл төрүүлж байна. Надад одоогоор дэвшүүлэх асуудал алга. Саяхан болж өнгөрсөн уулзалтаар лизингийн салбараар зочилж, ажилчидтай ярилцах боломж олдсон. Ажилчдын ур чадвар надад гүн сэтгэгдэл үлдээсэн.

Огноо: 2024 оны 10 дугаар сарын 1

Гарын үсэг: Стюарт Холл